

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Манітоба. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БЕЗСИЛЬНІ ПРОТИ БЕСКО.

Конфлікт між майнерами й Бритиш Емпайр Стіл Корпорейшн (в скороченні БЕСКО) в Новій Скошії продовжується. Дотеперішні переговори, що почалися недовго під натиском так званої публічної опії, покінчилися на нічому.

Президент БЕСКО, Рой Волвін, "зволни ласкаво" вжити в тих переговорах участь в надії, що майнери вже настільки придивили до землі, що згодяться на знижку платні й на умовах БЕСКО повернуть до праці. Коли ж переконався, що майнери приготували на дальню боротьбу й не думають здаватися, він розсердився за те, що його без потреби турбували на переговори. З персереди він аж вилаяв правительство Нової Скошії за те, що воно вирішило дати допомогу голодуючому майнерському населенню.

"Як податковець — сказав він — я протестую проти того, щоб правительство ухвалювало гроші на допомогу тим людям, що відмовляються від роботи, яку їм дають". Зрозуміла річ, що Волвін не може погодитися з таким поступком новоскошського правительства, який переносить БЕСКО чимсьоразі здешні будівельних підприємств взаємодіючих рабів. На ишню мову перекладає його слова то вище: "протестую проти цього, щоб правительство перешкождало мені голодом примусити рабів БЕСКО покоритися і йти до праці за таку платню, яку я їм даю".

Навіть для вінніпегського буржуазного часопису "Вінніпег Трибун" цього всего за багато. Цей часопис в кількох під ряд числах у редакційних статтях гостро осуджує БЕСКО за певний відносини, що їх ці хижаків корпорация створила для майнерів і сталевих робітників в Новій Скошії, та різко критикує домінуючі й новоскошське правительство за їхню становище відносно цього конфлікту в Новій Скошії. Цей часопис зовсім справедливо каже, що там "майнери працюють в умовах дивно гірших чим за часів невольничества, бо власник рабів мав хоч певний обовязок дбати про них, а Волвін дістає своїх робітників без всяких попередніх клопотів; коли ж вони захворіють або стануть нещадні до праці, він викидає їх на суспільну опіку". За вище наведений вислів Волвіна, цей самий часопис пригадує, що такою мовою балакали колись бабовинці плантатори в полудневих стейтах Зауч. Держав, китайські мандарини то-що.

Та не тільки агадний часопис осуджує БЕСКО. Велико-го значиння цього капіталістичного потнора, що відомістю останні соки з робітників Нової Скошії, тримає їх від літ в крайній нужді і голоді, і живє копитом їхнього поту й крові, не можна було ніяк скрити. Туди йшли очевидці, розслідували жалкі-не положення майнерів у цій одній з найбагатіших провінцій Канади і занесли про це вісті по цілій країні. Створилася отже, прихильна майнерам публічна опія. Про БЕСКО мусіла сказати дещо правди й буржуазна преса, а навіть в доміняльному парламенті МекФейл розсказала про це правду. На отверту оборону БЕСКО ніхто не вихватився.

Але що з цього всего? Чи це примує БЕСКО відкритися від її плану дальшого обниження і так нужденного заробітку майнерів? Чи це помогло майнерам виграти страйк? Нічого подібного не сталося.

Води говориться про жалкі положення майнерів в Новій Скошії, воюди над ними бідаються, гроші на допомогу їм збирають, і то не тільки робітники, але й буржуазія, навіть політичній церквах збирають, посли й міністри у доміняльному парламенті від себе ледя давали, але БЕСКО стоїть при своєму, що майнери мусять вертати до праці за знижену платню. БЕСКО осуджують, але не відмовляють йому його святого права грабунку.

В чомуж справа? А от в цій то святій приватній власності БЕСКО. Приватна власність в капіталістичній країні свята і нетикальна. Вона стоїть вище людського життя. Про життя робітників то вже й мови нема. Тому то проти БЕСКО веі безсильні.

Колі говорять про положення в Новій Скошії, то говорять немов про якусь природну нещастя, про якусь катастрофу, але ніхто з буржуазних гуманітаристів не каже, що це просто наслідок нечужого, грабунку, нехлєдького грабунку-виснеку капіталістичної банди, організованої в спілку, що їм ті БЕСКО. Осуджуючи тую-ж БЕСКО, ніхто з буржуазних писак не вихватився сказати: відобрати майні й сталівні від БЕСКО і дати робітникам, нехай в них працюють і плодом своєї праці життя своє обезпечують.

Ніхто цього не каже, бо право в капіталістичному ладі за БЕСКО. Норутияти його ніхто не сміє. Волвін цього свідомий і тому й так балакає. Він знає, що ділом правительства є дбати про охорону його святої приватної власності, тому й сердиться за допомогу страйкерам. Але він проте певний, що на випадок, коли-б майнери, хочби й розпущено доведені до краю, порушили святу приватну власність БЕСКО, то теж правительство, що було примує дати їм допомогу, нагодувало-б їх холідним словом. І веі ті буржуазні гуманітаристи, що вінні так "співчувають" прихмарочим з голоду майнерам, пішли-б теж з рущинами проти "нещадної голої".

Це треба і майнерам і всім робітникам пам'ятати. На паньську ласку нема що покладаати надії і не можна далі допускати, щоб вона затрала почуття класових ріжниць. Майнери вже допустилися цієї помилки, що майже зовсім довірли справи допомоги міданськомому допомогочому комітетові, дозволили йому відмовитися від допомоги (\$5,000), яку прислали їм від широго серця і для заманфестования міжнародної робітничої солідарності робітників Радянських Республік.

Боротьба в Новій Скошії продовжується. Правительство Нової Скошії і доміняльне безсильні проти БЕСКО і нададі нічо не зроблять, щоб справедливі догагання майнерів були задоволені. Зробити це можуть тільки самі майнери, при допомозі працюючих цілої Канади. Ця буржуазія, що зараз їм ніби співчуває, знайде відповідну хвалю, щоб від них відсахнулася. Але працюючі цілої Канади мусять нести нічій своїм товаришам в Новій Скошії до кінця боротьби і подбати, щоб він увінчалася побідою над БЕСКО.

ГЛИБОКИЙ РОСКЛАД.

Отидне вбивство, що трапилося на станції Колосово (вбивство Багінського й Вечоркевіча), якнайкраще характеризує стан глибокого розкладу, що в ньому перебуває нині суспільство Жечи Посполітої польської.

Шляхетне серце польського патріота, околочного Мурашко, не витримало "нехлєдького наруги" з боку Радянського Союзу. Союз, бачите, насмілися замінити засуджених польсько-у судо-дефешивою польських революціонерів Багінського й Вечоркевіча на захоплених на слівкомі ксьондза Усака й консуля Лашкевича. І польський фашист, наплювавши на власну державу й на її міжна-родні стосунки, стріляє польських революціонерів на самих кордоні.

Не будемо ставити питання, як конкретно стала можливою така нечужа досі історія. Не будемо шукати, скільки можливо була тут участь дефешиви й поліції. Об'єктивне слідство може й відповіло-б на це питання, та біда в тім, що, як довод процес Ландуцького, відповідні органи Жечи Посполітої рясно навздогнали елементом, що сие чим наводно, тільки не об'єктивністю.

Два, здавалося-б, цілком не-подібні явища — випадання присяжними засідателями польського комітету і вбивство польських революціонерів на поліційних учасках — це суні лише ріжні боки одного й того-ж вства.

Польща перебуває в стані упертої горожанської війни. Сформований великою буржуазією з допомогою соціал-угодівців уряд напружує останні сили, щоб стровити й утримати тверду валюту. Податки знесилують трудящі маси. Елітські вулиці "славянського Париза" — Варшави переповнені старцями. В Галичці голод. На кресах що дні аграрія над паньськими маєтками, регулярні бої з селянськими "бандитами". В міжнародній політиці "арапа" англійської буржуазії; от от навки посміхнулись Данциг. Французькі військові пошки йдуть на закупку військочної зброї. Чимало клопоту й занато двозначні перспективи.

КРИТИЧНЕ СТАНОВИЩЕ РУМУНІЙ.

Економічна та політична криза в Румунії все загострюється. Уряд Браїну кривавим терором пробує задушити пролетарський рух. Але цей терор не може задушити активності робітничих та селянських мас. Повстання стало звичайним явищем.

Становище уряду дуже тяжке і те, що він поставив по-за законом комуністичну партію та загав її в підпілля, ані скільки не зміняє його становища.

"Ліберальна" партія, що стоїть коло влади, бачучи, що вона не може заспокоїти країни виканням диктаторських методів оборони своїх інтересів, бачучи, що буржуазія класі заргужо-революційний рух румунських та балканських мас, поспішається утворити блок з дрібно буржуазними партіями, партіями до котрих входять урядовці та інтелігенція. При допомозі цього блоку буржуазія хоче і дальше провадити політику виснеку та переслідування робітничих та селянських мас. Щоб здобути своє, ліберальна партія сподівається на розкол національної партії.

Праве крило національної партії під керівництвом Гольдича загрожує розколом. Гольдич підтриманий лібералами, хоче ввійти в спілку з генералом Авареску і продовжувати диктатуру ліберальної партії.

Ліве крило національної партії під керівництвом Маншона не хоче розколу, а навпаки добивається єдності партії, щоб стати коло влади в підході цих час. Переговори, які Маншон вів з Порозо, головою "на-родньої націоналістичної партії", мають метою переконати лібералів та зграю королівсько-

Серед таких умов нема нічого дивного, що польська дрібна буржуазія втрачає останні залишки віри не лише в парламентарізм, а просто вже в саму ідею польської держави, захопленої хижакими спекулянтською буржуазією, продаваною по каплятикам французьким капіталістам. Дрібна польська буржуазія не солідаризується з великою, не вірить в її сили й тривалість і в звяз протесту вихватив тов. Ландуцького.

З другого-ж боку, глибоке гнітання великопанських основ шляхетської Жечи Посполітої викликає й нервовість більш активної частини польських націоналістів-фашистів. Державна дисципліна обертається в міф, в дим. Поліцій-фашист Мурашко "сам" починає вершити долєво-свої держави.

Ганебне вбивство в Колосові — не звичайний випадок патріотичного параноїда. За ним — ціла банда гітлодо з кісток польського шляхетсько-го суспільства, що не здолає, не здатна налагодити промисловості, фінансів і здорового державно-адміністративного апарату. Увидомлюючи свого безсилля, ця банда гитлоді охотиться відводити свою дупу на судичному зупиняю і своїх полонених ворогів: "Самовбивство" Бесарабові, як і ціла низка дальших "самовбивств" польських і кресівських революціонерів по поліційних учасках, — дєкрав картина помсти, викликаної лютістю від безсилля вихватити зі зростом революційного напруження трудящих мас в Польщі.

Польські фашисти своїм Мурашком не сказали світові нічого нового. У нас на Україні теж були Ковенки, Шаповали й Коновальці, що відзначалися, можна навіть сказати — ввійшли в історію своїми кривавими розправами з українськими революціонерами. Але, як раз їхня кровожадна діяльність була для нас незбитим доказом глибокого гнітання українсько-буржуазного суспільства та збудованої на фашистських основах "Української Народної Республіки".

Як бачимо, подібний же стан річчї починається і в Жечи Посполітій. ("Вісник")

ПЛЕНУМ ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНУ.

(Доповідь т. Бухаріна.)

ПОЛІТИКА КОМПАРТІ В СЕЛАНСЬКІЙ СПРАВІ.

На засіданні пленуму Виконкому Комінтерну 2 березня т. Бухарін виступив з доповіддю в аграрній справі.

Багато комуністів у капіталістичних державах вважають селянську справу за другорядну. Такий погляд абсолютно неправильний, це погляд троцькізму. У сьогочасному капіталістичному суспільстві є три соціальні сили переважно-го значіння: велика аграрія та велика буржуазія, пролетаріят і селянство. Селянство відіграє рішучу роль у співвідношенні сил клас. Треба сказати, що в найбільших промислових країнах компартії не мають майже ніякого впливу на селянство.

Буржуазія зрозуміла вагу селянства. Сьогочасна епоха характеризується боротьбою між буржуазією й пролетаріятом за селянство. Буржуазія на Заході краще ніж комуністи розуміє й переводить тактику єдиного фронту з селянством, щоб пригнурити його до себе. Буржуазія переводить тактику єдиного фронту свідомо, доказано на що є аграрні реформи. Що правда, ці реформи мізерні й почали їх переводити під тиском самого селянства, але все-ж вони здобули в селянських масах певні ілюзії. Буржуазія організує сільсько-господарський кредит через селянські кооперативи, щільно зв'язана з банком. Буржуазія вдається до всіх заходів, щоб завоювати селянство.

Основна помилка троцькізму — недоцінка селянської справи. Практичну діяльність багатьох компартій в цьому напрямку не можна назвати де-

ніською. Недоцінка роботи між селянством пояснюється цеховою ідеологією робітничих промислових країн. Краще потрібно цю ідеологію подолати.

Основною причиною падіння диктатури пролетаріяту в Угорщині була абсолютна помилока політика в селянській справі, — відмовлення від розподілу великого землеволодіння в інтересах дрібного селянства. Багато компартій ще не зрозуміло, що до селянства треба підходити, вивчаючи конкретні вимоги.

Основна вимога усіх селянських організацій обертається навколо справи податку. Податкова політика є політикою держави, тому й краще потрібно використати, щоб викликати конфлікт між селянством і буржуазною державою й щоб об'єднати робітників та селян. Без завоювання селянських мас немає перемоги, без відповідної аграрної політики немає справжньої більшовізації.

У кінцевій промові т. Бухарін вказує, що селянські союзи є найдоцільніша форма селянської організації, а ніж політичної партії. Селянські союзи мають змогу ближче підійти до широких мас, охопити їх краще, ніж це може зробити політична партія. Він вказує, що об'єднання наймитів теж повинні вступати до селянських союзів. Буржуазія доела, що вона вміє об'єднувати селян і наймитів у спільні організації. Цьому повинні вчитися й ми. Бухарін підкреслює дві загрози, що існують: це те, що пасивно ставляться до селянської справи, і загрозу за-губитися в селянстві; не можна забувати про роль партії й гегемонію пролетаріяту.

ЛИСТ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Чехословацька комуністична партія переживала останніми часами невелику кризу. Ця криза звернула на себе увагу всего чеського суспільства. Та це й зрозуміло. В Чехословаччині немає дужчої та більше організованої партії, ніж комуністична. До цього треба додати, що чехословацька партія після німецької є найбільша масова партія в Європі (130 тисяч членів).

Проте, в цій партії ще залишилися традиції старої соціал-демократії в особі провідника правого крила Бубініка. Ці традиції, чи правильніші хули в бік опортунізму, особливо гостро давали себе знати в слов'янських та почасті "карпаторуських" організаціях, тобто в національно-нечеських органах, тм, де керувала важка рука чеського "демократичного імперіялізму". Виключення Бубініка було зустрінуте в краєвих організаціях криком полєвлення, і воно усунуло кризу, яка могла загрозувати комуністичній партії в Чехословаччині. В такій ріжжонаціональній країні, як Чехословаччина, потрібна дуже обережна тактика та чутлива робота, щоб пригнурити національно-повелеві робітничо-селянські верстви, з одного боку, та щоб неадекватно не зачепити це незамерзлий національний почування, що по-дедуці, ще поширені в робітничих чеських масах — з другого.

Голово більшовізації, прийняте після пятого конгресу, тобто гасло досконалого переведення в життя принципів лєнінізму, надбавлення до селянства та вирішення національної проблеми, що його робітничі маси Чехословаччини зустріли зі співчуттям, не знайшли сприятливого ґрунту серед групи правих комуністів, що не побудили ще остаточно вплив старих рештків чеського соціал-націоналізму. Через те рішучий крок центрального комітету єдностайно підтримали всі крайові організації. І в самій Чехії голова маса комуністичного робітництва стала на боці Ц.К. Товариші Залотський і Шмерль та всі 11 душ меншо-

сти, що шукали посередньої лінії примирення, так само зрештою заявили на поширеному засіданні Ц.К., що вони згодні з революцією більшовізму. Здається, що операція була неприємною і вона таки зробить партію одноцілішньою та боєздатнішою.

Група невідлєжних комуністів на чолі з Бубініком, мабуть, в найближчій часі скінчуть тим, чим скінчили Лєві та Фрєсар. В цей самий час партія злившись від сторонніх, балетних елементів, може безперешкод розвинути революційну чинність і стати єдиним осередком, біля якого згуртуються всі соціально та національно пригноблені маси Чехії, Словаччини й Карпатської України.

Уряд буржуазія і єсдеків відчувують цю незломну силу комуністичного руху і намагаються всіма засобами залямати чистий прапор партії, а-бо ж просто атакують її поліційськими переслідуваннями. До сих переслідувань крім відомих уже розстрілів, треба зарахувати й часті конфіскації "Рудого Права" ("Червоного Права").

Кріза диктаторського уряду, тягнеться фактично далі. Партії коаліції ніяк не можуть знайти виходу з того, заулку, в якій їх загнали словацькі клєрикали.

В Словаччині ще й до цього часу не пройшов шум з приводу заяви провідника словацьких автономістів Глінка. Справа виникла зовсім несподівано для чеського уряду. Віденський посол Чехословаччини звернувся до австрійського уряду з проханням не писати слово Чехословаччина в урядових актах, звернених до Чехословаччини, через ризик, а тільки разом, як одне слово: не чехо-словацький, а тільки чехословацький! Як не смішна та маленька ця справа, але вона спровокувала зовсім несподівану відповідь з боку Словаків. Глінка, словацький автономіст, запротестував проти виступу чеського посольства в Австрії, і надіслав навіть листа до австрійського міністра-президента Рамека, в я-

кім посилається на мирний договір, в якому назву Чехо-Словаччина пишеться з ризиком.

Глінка також заявив, що в 1918 р., коли Словацька Народна Рада в Турчанському Сватові Мартині ухвалювала постанову про прилучення до Чехії, то напшала в умові такої пункт: коли-б Чехія за 10 років не перевела автономного статута в Словаччині, то Словаччина вважатиме себе в праві відірватися від Чехії, і теперішній договір та конституція не матиме правної сили. Цього тоді було постановлено не об'юлоувати, щоб не послабити автономістичні сили чеського "стату". Але тепер, коли Чехія не виявляє найменших ознак наближення до бажань словацького народу, прилюдного оголошення того акту не можна за-тримувати.

Виражіння від цього листа Глінка було подібно до громаду перед ясного неба. Вся чеська преса налетіла на Глінку. Чехи звернулися до бывшего секретаря Кароля Медєвського, та президента доднішніх зборів Народної Ради в Турчанських Сватів Мартині, Емілія Стодольні, сподіваючись, що вони, займаючи тепер урядові посади, зрештою його підтвердять. Однак, велике було здивування, коли ці обидва також заявили, що таку постанову дійсно було ухвалено на зборах.

Тепер чеська буржуазія ламає голову над тим, як їй відіграти вихід на себе зобов'язати що до переведення автономії в Словаччині.

До цього треба додати, що крім клопотів зі словацькими автономістами, вони має ще й клопотів з карпатськими автономіями, яка, як відомо і по цей день, лишилася клаптем папєру, кинутого до коша.

Г. Слободяньский.
 Братислава, 16 березня 1925.

РІЖНІ ВІСТІ.

КОМІНТЕРН ДО РОБІТНИКІВ ТА СЕЛАН ВСІХ КРАЇН.

Поширений Пленум Виконкому Комінтерну звернувся з відозвою до робітників і селян усіх країн і вояків всіх армій з приводу вбивства в Гальші Багінського та Вечоркевіча, в якій говориться:

"К убито всупереч навіть буржуазному законів, після того, як польський уряд не встиг знизити їх "законом". За цей ганебний злочин польська буржуазія відповідальна в повній мірі й в першу чергу відповідальні польські соціал-демократи — ППС. Свідомо допомагаючи охранці, вони повели в пресі та в соїм шалену кампанію проти звільнення з в'язниці та обміну цих борців революції і викликали цією злочинною кампанією звірське вбивство Багінського й Вечоркевіча.

За кров комуністів, що загинули, вина ця партія й П. Інтернаціонал. Хай пролетаріат усіх країн це раз виявить своє обурення проти ганебного вчинку польських катів".

СИГУРАНЦА ЗА РОБОТОЮ.

Особи, що прибули з Бесарабії до Балти, повідомляють, що румунська влада в місті Бєлцу викрила організації МОДР-у, а також Комсомолу. Заарештовано 60 осіб, з яких 16 негайно відраджено до зської в'язниці. Більшість заарештованих 19—20 літні юнаки. Сигуранца конфіскувала весь архів обох організацій.

У кишеньовському трибуналі відбувається процес 45 комуністів на чолі з Гуровим. Серед обвинувачених — робітники, селяне, учители й студенти. На суді обвинувачені заявили, що сигуранца катуваннями примусила їх до неправдивих зізнань.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА НА КРЕСАХ.

Уночі під 1-го квітня у Луцьку відбулася масова арешти українських діячів. Арештовано видатних українських діячів Маховського, Федеренка, Дембичкого, Гладка та Дролана. З околєшніх сел приводять цілі юрби арештованих селян.